

Kyrkomötet
Motion 2019:8
av Marjut Ervasti m.fl.

Hållbarhetsperspektiv i Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inkludera klimat- och hållbarhetsperspektiv i *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*.

Motivering

Klimat- och hållbarhetsfrågor diskuteras på alla nivåer i samhället, likaså i Svenska kyrkan. Klimatförändringarna är sannolikt den största gemensamma utmaning som mänskligheten står inför. Forskningen är entydig: jordens temperatur ökar och det är människans aktivitet och handlingar som orsakar temperaturhöjningen. Det förändrade klimatet ger en ekologisk kris som utmanar oss i synen på oss själva och relationen mellan Gud och skapelsen. Utsläppen av växthusgaser minskar inte i den utsträckning som behövs trots att investeringar görs för att minska utsläpp.

Enligt Läkare utan gränser (Direkt nr 2, 2019) påverkas människors hälsa negativt av klimatförändringar. Epidemier ökar, säsongsbundna sjukdomar dyker upp oregelbundet och länder drabbas av sjukdomar som inte förekommit under lång tid. Det varmare klimatet orsakar hundratusentals fler dödfall. Stigande havsnivåer och extremväder splittrar gemenskaper och tvingar människor på flykt. Vattenförsörjningen är en stor riskfaktor framöver och med ökad urbanisering växer belastningen. Det finns en komplexitet kring följderna av ett varmare klimat men en sak är säker: vi behöver agera; regeringar, organisationer, företag, privatpersoner och kyrkor.

En undersökning publicerad av Naturskyddsföreningen 2019 visar att Sveriges barn och unga känner stor oro för vad som ska hända med miljön och klimatet. Sju av tio uppger att de känner stor oro för klimatet och miljön, nio av tio anser att det är viktigt att vi börjar ta hand om klimatet. Dessa ungdomar finns i Svenska kyrkan. Vi behöver möta ungdomars förväntan på Svenska kyrkan att ta klimat- och hållbarhetsperspektiven på allvar. Svenska kyrkan riskerar annars att förlora ungdomarnas intresse och engagemang för ett realiserat skapelseansvar.

År 2014 lanserades *Ett biskopsbrev om klimatet* som uppmanade alla delar av samhället att bidra till en skyndsam klimatomställning för att värna skapelsen. Svenska kyrkan internationellt vittnar på flera sätt om hur pågående klimatförändringar slår hårt mot redan utsatta människor. Klimaträttvisa är påkallad. Ett aktivt klimatarbete utifrån Agenda 2030 för en hållbar utveckling har blivit exempel på god etik och vilja till att bidra till det gemensamma bästa. Global Footprint Network visar att vi globalt lever som om vi hade 1,7 planeter till vårt förfogande och att vi i Sverige lever som om vi hade fyra planeter att förfoga över (Alexander Kuronen, DN 29/7 2019). Påven Franciskus encyklika om klimathot och ojämlikhet talar om behovet av

en ny solidaritet med skapelsen och de fattiga för att komma tillrätta med den ekologiska skulden då människan är satt att rätt ”bruka och vårda” jorden (1 Mos. 2:15).

Kyrkans undervisningsansvar handlar inte bara om tro och lära utan också om vad vi gör. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* anger rambestämmelser för att församlingar ska kunna bedriva ett kvalitativt konfirmandarbete. Den tidigare ärkebiskopen Anders Wejryd skriver i *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* från 2007: ”Kyrkan vill vara ett stöd för unga människor och hjälpa dem att bearbeta angelägna frågor i ljuset av kristen tro.” Med en sådan utgångspunkt får ungdomar genom konfirmandarbetet möjlighet att forma sin framtid och bidra till samhällets och kyrkans utveckling. I riktlinjerna anges att syftet med den grundläggande uppgiften bl.a. är att skapelsen återupprättas. Texten uttrycker: ”Dopet anger också ett växt- och mognadsperspektiv som kallar oss till kärlek och omsorg om medmänniskorna och skapelsen.” Riktlinjerna pekar på att det livslånga lärandet i församlingen även handlar om relationen till skapelsen. Konfirmandtiden ska ge delaktighet i kyrkans världsvida gemenskap och dess internationella solidaritet för rättvisa, fred och skapelsens integritet. Det handlar om en praktisk omsorg om skapelsen och skyddet av de grundläggande villkoren för allt levande. Omsorgen handlar exempelvis om att främja hållbara resebeteenden med konfirmandgrupper, samt klimatkompensering för flygresor.

Relationen till skapelsen är formulerad i de nuvarande riktlinjerna, men vi i Väster i Svenska kyrkan anser att de inte är tillräckligt normerande utifrån klimat- och hållbarhetsperspektiv. Dessa frågor är principiella och riktlinjerna som rambestämmelser behöver möta den angelägna utmaning som klimatförändringarna utgör. Vi anser vidare att perspektiven behöver förtydligas och göras mer angelägna i riktlinjerna för att möjliggöra mötet med ungas frågor och oro i ljuset av kristen tro och för att förstå skapelsens behov av upprättelse.

Vi anser att en tydligare och mer normerande skrivning behöver formuleras i *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* kring klimat och hållbarhet. Det skulle ge effekter på planer för lärande och undervisning som församlingar formulerar. Det skulle även ge effekt på de handlingsplaner för konfirmandarbetet som församlingar är ålagda att inkludera i sina församlingsinstruktioner, församlingens viktigaste styrdokument.

Hägersten den 30 juli 2019

Marjut Ervasti (ViSK)

Anna Stenberg (ViSK)

Anki Erdmann (ViSK)

Marja Hillerström (ViSK)

Sara Lindalen (ViSK)

Lars B Andersson (ViSK)

Margareta Carlsson (ViSK)

Linda Sjöö (ViSK)